ÜZLETI JELENTÉS

a Vígszínház Nonprofit Kft.

2021. január 1-től 2021. december 31-ig tartó üzleti évéről

Tartalom

1. Vezetői összefoglaló 3
2. Bevételek 3
2.1. Jegy- és bérletbevételek 4
2.2. Államháztartási támogatások 5
3. Ráfordítások 5
3.1. Bérköltség, személyi jellegű egyéb kifizetés, bérjárulékok 6
3.2. Anyagjellegű ráfordítások 6
3.3. Igénybe vett szolgáltatások költsége 6
3.4. Értékcsökkenési leírás 6
4. Beruházások 7
5. Előadások 2021 7
5.1. Repertoáron maradó előadások 7
5.2. Új bemutatók 8
5.3. Szakmai mutatók 9
6. Zárszó 9
1. melléklet: Vígszínház Nonprofit Kft., bevételek 2018-2021 tény 10
2. melléklet: Vígszínház Nonprofit Kft., ráfordítások 2018-2021 tény 11

1. Vezetői összefoglaló

2020 februárjában a Főpolgármester döntése szerint, a Vígszínház ügyvezető igazgatói pályázatának érvénytelenítése után **Rudolf Pétert nevezte ki ügyvezetővé 2021. december 31-ig**. Az ügyvezető kinevezésére már az Kormány-Főváros színházakra vonatkozó, 2020. áprilisi megállapodásának keretei között került sor 2020. június 01-el. Ezzel egy, a magyar színháztörténetben még nem próbált közjogi helyzet jött létre, mikor is az alapítói jogokat gyakorló Főváros a fenntartói jogok egy részének és a finanszírozás egészének az EMMI minisztere számára történő átengedésével, közösen működtet egy nonprofit társaságot. (Hasonlóan még néhány fővárosi színházhoz, pl.: Madách Színház. A vidéki színházak esetében egyedi megállapodásokra került sor.) A legfontosabb átengedett jog, hogy az ügyvezetőt a Miniszter nevezi ki, a Főpolgármester egyetértési jogot gyakorol.

2021. augusztus 24-én, az évadnyitó társulati ülésen Fekete Péter államtitkár úr és Karácsony Gergely főpolgármester úr egybehangzóan bejelentették, hogy a Vígszínház vezetésére kiírt pályázatot a Szakmai Bizottság egyhangú szavazatával **Rudolf Péter nyerte.** Ennek megfelelően **ügyvezetői kinevezése immár 5 évre szól.** A másfél éves megbízás után 5 évre kinevezett vezető céljait a pályázata tartalmazza. Rudolf Péter „mission statement"-jének tekinthető mondata: „A Vígszínház nem én vagyok, hanem 300 ember, 125 év és sok millió néző!" Ez nyilvánvalóan reflexiónak is tekinthető az előző két vezetői (2010-2015., 2015-2020.) ciklusra vonatkozóan, és feltételez egy alapvetően morális változást jelentő vezetési kultúrát. Rudolf Péter a pályázatában nyilvánvalóvá teszi a Vígszínház küldetésében általa javasolt változást. A korábbi korszakot jellemző „XXI. századi művész színház"[1] ideájával szemben egy **polgári népszínház** eszményét jelöli ki célként. A történelmi elődöket illetően utalva a Várkonyi és a Marton korszakokra.[2] A pályázat lényegi alapvetése még, hogy egy rendezői színházi dominancia helyett **színészközpontú** működést tételez!

A Tulajdonosi és Finanszírozói oldal egyhangú döntése megteremtette az immár középtávra tekintő, átgondolt munka jogi feltételeit. Erről azonban a vírus nem vett tudomást és a 2021-es évünket is lényegében megfelezte. Ez azt jelentette, hogy a 2020. novemberi zárást követően csak 2021 szeptemberében tudtuk kinyitni a színházakat és újra nézőknek játszani. A terv és tényadatok közötti eltérés alapvető oka tehát az, hogy a 2021 elején véglegesített tervadatokhoz képest kevesebb előadás és kisebb nézőszám teljesült. Az adatok hasonlóak a 2020-hoz annyi eltéréssel, hogy akkor januártól március közepéig, illetve szeptembertől november közepéig tudtunk játszani.

2. Bevételek (millió Ft-ban)

	Állam	Főváros	Jegy- Bérlet,	Egyéb bevételek	Összesen
2018 tény	1 146	1 006	1 069	340	3 561
2019 tény	845	1 003	1 197	456	3 501
2020 tény	1 856		606	177	2 639
2021 tény	1 795		520	209	2 524

1 Vígszínház Nonprofit Kft 2018 évi üzleti terve

[2] Részletesen lásd Rudolf Péter pályázata a Vígszínház ügyvezetői posztjára 2021

2.1.Jegy- és bérletbevételek

A 2020. szeptemberi adataink: a 87 %-os látogatottsággal és 15 ezer fizető nézővel nem mutattak rosszul, ha figyelmen kívül hagyhatnánk a pótolt előadások esetében meg nem jelenő nézőket. Ez előadástól függően 20-50 % volt. Ezen adatok alapján készítettük a 2021-es terveket. Ebben a 2020-as 378-as előadásszámot meghaladó 431 előadással számoltunk, amely azonban jelentősen elmarad a 2019-es ténytől. Az elmaradt előadások 2020 decemberéig húzódó pótlását feltételeztük, azonban ezt a járvány 2022. márciusig tolta el. Ez azt jelenti, hogy még 2022 júniusában is lesznek akár 2020. március-júniusra megvett jegyekkel is nézőink. A 2019/20-as 7.089 bérletesével szemben (Csak a szezon bérletek!) 2020/2021-re 2.918-an újították meg bérletüket, de járvány idején ez is csodának, a színház melletti kiállásnak minősül. Kiemelt megbecsülésükön gondolkozunk. Ezt követően 4.000-5.000 db-os célt tűztünk ki 2021/22-re. Ez szinte gyanúsan pontosan, 4.898 db, megvalósult. Míg a 90 %-os látogatottságot és a 300.000-es teljes nézőszámot 3 évad alatt tartjuk elérhetőnek, addig a bérleteseket illetően kísérletet teszünk az ennél sokkal gyorsabb visszarendeződésre. Így a 2022-es tervben 7.000 bérletest célzunk meg.

Bérletszámok, év	2019-20 tény		2020-21 tény		2021-22 tény	
db, bruttó bevétel	**bérlet (db)**	**bevétel (bruttó Ft)**	**bérlet (db)**	**bevétel (bruttó Ft)**	**bérlet (db)**	**bevétel (bruttó Ft)**
Vígszínház	4006	49 076 436 Ft	1591	20 183 524 Ft	2367	29 826 154 Ft
Pesti Színház	1121	14 502 052 Ft	449	4 804 700 Ft	694	7 344 100 Ft
Kombinált	1962	44 040 323 Ft	878	20 112 000 Ft	1837	36 274 750 Ft
Össz.:	7089	107 618 811 Ft	2918	45 100 224 Ft	4898	73 445 004 Ft
Szabad bérlet	3259	46 251 657 Ft	44	766 000 Ft	1349	16 303 000 Ft
Ifjúsági bérlet						
Végösszeg	10348	153 870 468 Ft	2962	45 866 224 Ft	6247	89 748 004 Ft

A változatlan jegyárral 2021. évre tervezett 255.000 néző által generált 798 millió Ft nettó jegybevétel optimista bevételi verziónak tűnt már a tervezés időszakában is. Azzal számolt, hogy a nézők folyamatosan visszatérnek a tavasz folyamán a színházunkba. Az optimista bevételi tervezést azért választottuk az óvatosság elvén nyugvó helyett, mert a jelenlegi tervezési elvek **nem engedik veszteség tervezését!** Ezen túl, ha nem játszanak a közszolgálati modellben működő színházak, általában jobb az eredményük, mint teljes üzem mellett!
Az alábbi táblázat talán azt is mutatja, hogy „A Padlás" és „A dzsungel könyve" közel 20.000 link (ami jóval nagyobb nézőszámot is jelenthet) stream-es közvetítéseivel sem tudja a stream érdemben pótolni a kieső előadásokat és bevételeket! Ugyanakkor fontos a szerepe a foglalkoztatásban és a nézőkkel való kapcsolattartásban.

Megnevezés	2019 tény		2020 tény		2021 tény		2022 terv	
	előadás (db)	**fizető néző**	**előadás (db)**	**fizető néző**	**előadás (db)**	**fizető néz**	**előadás (db)**	**fizető néző**
Vígszínház	255	236 681	119	105 366	92	81 071	226	166 788
Pesti Színház	252	113 396	116	51 369	85	34 400	216	79 937
Házi Színpad	133	9 026	36	2 484	38	2 450	60	3 055
Befogadott	33	13 027	8	2 503	2	1 203		
Össz.:	673	372 130	279	161 722	217	119 124	502	249 780
táj,külföld	12		2		3			
Stream	0		5	15 527	26	28 324		
Össz.:	685	372 130	286	177 249	246	147 448	502	249 780

A színházi szakmában széleskörűen megtapasztalt változások a következők. Lényegében megszűnt az előre vásárlás és a sorban állás a kiemelt előadások jegyeiért is. A vírushelyzet bizonytalansága miatt az érdeklődés az előadás előtti 1-3 napban élénkül. Az új bemutatók értékesítése nehéz a bérletrendszer támasza nélkül.

A színház üzleti modelljében hasonló esetekben vagy bezárnak (ahogyan a Metropolitan vagy a Mörbisch) vagy tönkre mennek, mint a budapesti színházak az 1929-32-es nagy világválságnál. A közszolgálati modellben működő színházi rendszerek (társulat és repertoár játékrend) ilyen helyzeteket könnyebben élnek túl. Ennek példáját mutatja az elmúlt 2 évünk. **A 2021 évi 520 millióra teljesült bevételünk a 798 milliós tervszámhoz képest pedig 278 millió Ft-tal kevesebb. A mérleg szerinti eredmény ettől jelentősen kevesebb, mínusz 38 millió Ft.**

Bevételek, év	2019 tény		2020 tény		2021 tény		2022 terv	
ezer Ft-ban	bruttó	nettó	bruttó	nettó	bruttó	nettó	bruttó	nettó
Vígszínház	1 001 701	788 741	492 402	387 718	393 586	309 910	677 827	533 722
Pesti Színház	412 106	324 493	196 210	154 496	134 730	106 087	324 865	255 799
Házi Színpad	19 701	15 513	5 300	4 173	6 243	4 916	12 412	9 773
Befogadott	53 040	41 764	13 860	10 913	6 802	5 356	0	
Össz. székhelyi:	1 486 548	1 170 510	707 772	557 301	541 361	426 269	1 015 103	799 294
táj,külföld								
Stream			58 585	46 130	119 299	93 936		
Össz.:	1 486 548	1 170 510	766 357	603 431	660 660	520 205	1 015 103	799 294

2.2.Államháztartási támogatások

A korábbi időszakban a ráfordítások egyharmadát fedezte a jegybevétel, míg kétharmadát az államháztartásból érkező támogatások. A TAO rendszer idején (2009-2018) ezen támogatásokon belül egyensúly volt a központi költségvetésből érkező (TAO mint átengedett bevétel és egyéb támogatások) ill. a Fővárostól érkező támogatások között. Ezt az egyensúlyt a 2020. áprilisi Kormány-Főváros megállapodás megszűntette. A Vígszínház államháztartási támogatásának finanszírozása kizárólagosan EMMI hatáskörbe került. A 2020 évi támogatási összeg egyben került a színház számlájára 2020 májusában, míg a 2021 évi februárban. Ebből és a jelentős pénztartalékból adódóan likviditási problémáink 2021-ben nem voltak.

Év	2020. év	2021. év	2022. év
EMMI támogatás, millió Ft-ban	**1.845**	**1.795**	**1.845**

A 2021-es évet a Főváros által megadott táblázatnak megfelelően, 3 %-os[3] inflációval terveztük. A tényleges infláció 5,1 % lett. Az energia árrobbanástól eltekintünk és egy 8 %-os infláció tételezünk fel 2022-re. Ez azt jelenti, hogy a nominálisan a két évvel ezelőttivel megegyező támogatásunk **13,5 %-kal ér kevesebbet reálértékben!**

3. Ráfordítások

A tervezés során az óvatosság elvét fokozottan próbáljuk betartani a ráfordítások esetében. Ez egyrészt magába foglalja a napi likviditás és munkafolyamatban gyakorolt fokozott ellenőrzést, másrészt az évadra és hosszabb távra hozott stratégiai döntéseket! Ez jelenti a megüresedett státuszokba való munkaerő felvétel elhalasztását, bemutatókkal kapcsolatos egyedi illetve fűnyíró elvű megszorításokat, bemutatók elhalasztását, lekettőzéseket, beugrásra felkészüléseket, cover beiktatását, nagylétszámú bemutatók esetleges elhalasztását. Ugyanakkor másik oldalon próbáljuk a közszolgálati színjátszás alapjait jelentő **társulati működést, repertoár játékrendet és az ezen nyugvó bérletrendszert** fenntartani. Ezek a célok lényegében megvalósultak, de a tervtől jelentősen elmaradó előadás- és nézőszámok mellett! Egyszerűen mondva, a 2020-as és 2021-es évünk

[3] Főváros 2020. július 23., Tervezési premisszák 2021

lényegében ugyanolyan Covid válságév, szinte azonos számokkal. Ugyanakkor az év **kiemelkedő eredménye, hogy a tervezett bemutatókat csúszásokkal, de az elképzelt színvonalon létrehoztuk.**

	Bér+jár+szem. (millió Ft-ban)	Anyagjellegű (millió Ft-ban)	Szolgáltatás (millió Ft-ban)	Értékcsökk. (millió Ft-ban)	Egyéb (millió Ft-ban)	Össz. (millió Ft-ban)
2018 tény	1 449	169	748	378	101	2 845
2019 tény	1 665	216	947	446	109	3 383
2020 tény	1 448	136	565	341	13	2 503
2021 tény	1 527	129	635	257	14	2 562

3.1. Bérköltség, személyi jellegű egyéb kifizetés, bérjárulékok

A legnagyobb ráfordítás minden évben a munkaviszonyban foglalkoztatottakkal kapcsolatos ráfordítások. A tervben ez 55 %-át jelentette az összes ráfordításnak, míg a tények esetében ez 59,6 % lett, ami 1.527 millió Ft-ot jelent. A 2020-as és 2021-es évben is augusztus 1-től **5 %-os, éves üzleti tervben szereplő alapbéremelést hajtottunk végre. (Ezt követte 2022. január 1-el a központi, 20 %-os bérfejlesztés.)**

3.2. Anyagjellegű ráfordítások

Az összes ráfordítás 5 %-át teszi ki. Legnagyobb eleme a rezsiköltség, amelyet változatlan áron, lényegében bázison terveztünk. A műhelyek anyagköltsége az anyagjellegű ráfordítások második legnagyobb eleme. A tervtől való elmaradást az alacsonyabb előadás számok okozzák, mint ahogyan a dologi költségeknél mindenhol. Ezek rugalmasabban követték a visszaesést, mint a rugalmatlan bérköltségek.

3.3. Igénybe vett szolgáltatások költsége

Az összes ráfordítások 24,7 %-át teszi ki. Ezen belül a 40 %-ot jelentő legnagyobb elem az előadásokhoz kapcsolódó felléptidíj, vendég alkotóművészek és jogdíj ráfordítás. Az összesen adat is jól mutatja, hogy jelentősen a 2018-19-es, teljes évektől elmaradó számok találhatóak ezen a ráfordítási soron.

3.4. Értékcsökkenési leírás

A szellemi termékek a költséghely legnagyobb eleme. Az összesen 383 millióra tervezett szám 257 millió Ft-os szinten teljesült. Tartalmában az új bemutatókkal kapcsolatosan első évet terhelő, a műsoron lévők esetében a fennmaradóra összegre eső időarányos, ill. a műsorról levett produkciók esetében a még el nem számolt összeget jelenti. A 2020-ban több darab lett levéve a műsorról, szinte mindegyik bontási engedéllyel, ezért is magasabb ez az összeg, mint a 2021-es tényszám. Az alacsonyabb szám oka még az is, hogy a bemutatók aktivált értékének számításánál módosítást hajtottunk végre. Csak a produkciós tervben lévő közvetlen költségek jelennek meg itt, további, pl. munkabér jellegű költségeket nem vetítünk rá a bemutatókra.

4. Beruházások

A Vígszínház épülete 1994-ben került felújításra, az eredeti, 1896-os átadáshoz igazodó stílusban. A **125 éves** épület kiállta az idő próbáját, hasonlóan a benne dolgozó nemzedékekhez. Ebben az évben is egy 100 millió Ft körüli összeget költöttünk rá az épületre. Ha a hasznos alapterületet 1 millió Ft/m2-rel számolom, akkor az épület 12 milliárd Ft-ra becsült értékének ez a kevesebb, mint 1 %-a. A végrehajtott fejlesztések közül a legfontosabbak a **Vígszínház felsőszínpadi gépészetének első üteme, ill. a Pesti Színház hatásvilágításának teljes megújítása.** A komfortérzetre ható fejlesztésünk volt az alagsori büfék melletti női mosdók kapacitásának megduplázása. (Érdemes azon elgondolkozni, hogy az 1.850 fős nézőtérrel induló 1896-os Vígszínház jóval kevesebb WC-je hogyan oldotta meg akkor ugyanezt a feladatot.)

Az alábbi szöveg a Fővárosnak leadott beruházási tervből lett idézve:

„A sürgősséggel kezelendő – 2021-re tervezett - feladatok megvalósulása nélkülözhetetlen a színház mindennapos üzemeléséhez. A következő négy éves időszakban feltüntetett felújítási és beruházási költségek nagy része egy nagyobb volumenű generál rekonstrukció része lehetne, de ebben az időszakban előre láthatóan több olyan fokú váratlanul bekövetkező műszaki jellegű probléma is előfordulhat, melyek a színház biztonságos működtetését veszélyeztetik. Ezek között számos 1994-es rekonstrukció során telepítésre került berendezés és rendszer is található, melyek átlagos életciklusa 15 év, azonban a rekonstrukció óta ennél lényegesen több idő telt el, amit sajnos jól igazol gyakori meghibásodásuk. Az ilyen – főleg az épület alapvető tartozékaiként működő – összetettebb rendszerek meghibásodásának megelőzése nem oldható meg egy-egy nyári leállás alatt, hanem kizárólag egy **nagyobb volumenű generál rekonstrukció** biztosíthat keretet a feladatok elvégzésére."

5. Előadások 2021

5.1. Repertoáron maradó előadások

Vígszínház

- A diktátor
- A nagy Gatsby
- A padlás
- A Pál utcai fiúk
- Hamlet
- Játék a kastélyban
- Mágnás Miska
- A doktor úr
- Az öreg hölgy látogatása
- Kabaré
- Szerelmek városa
- Sirály

Pesti Színház

- A dzsungel könyve
- A kellékes
- Anna Karenina
- Audiencia
- Honderű
- II. Richárd
- Játszd újra, Sam!
- Képzelt beteg

- Kinek az ég alatt már senkije sincsen
- Lóvátett lovagok
- Mondjad, Atikám!
- Toldi
- A nyugat császára
- Az apa
- A kő
- Bella figura
- Party

Házi Színpad

- A léggömb elrepül
- A vándorkutya
- Az élet mint olyan
- Hallgatni akartam
- Kádárné balladája
- Kaddis a meg nem született gyermekért
- Kelet-nyugati pályaudvar
- Nem vagyok Miriam
- Kozmikus magány
- Távoli dal
- Máglya

5.2. Új bemutatók

Vígszínház

Jacques Prévert: Szerelmek városa Rendező: ifj. Vidnyánszky Attila	Bemutató: 2021. 09.04.
Masteroff-Kander-Ebb: Kabaré Rendező: Béres Attila	Bemutató: 2021.10.09.
A. P. Csehov: Sirály Rendező: David Doiashvili	Bemutató: 2021.12.17.

Pesti Színház

Marius von Mayenburg: A kő Rendező: Michal Docekal	Bemutató: 2021.09.18.
Yasmina Reza: Bella Figura Rendező: Török Ferenc	Bemutató: 2021.10.22.
Sally Potter: Party Rendező: Paczolay Béla	Bemutató: 2021.12.04.

Házi Színpad

Csáth és démonai Rendező: Vörös Róbert	Bemutató: 2021. 02.13.
Durica Katarina: A rendes lányok csendben sírnak Rendező: Paczolay Béla	Bemutató: 2021.03.13.

5.3.Szakmai mutatók

	2020. év tény	2021. év tény	2021/2020 (%)
Bemutatószám Víg- és Pesti (db)	5	8	160
- Ebből saját bemutató (db)	5	8	160
Előadásszám (db)	286	246	86
- Ebből saját előadások száma (db)	278	244	88
Fizető nézők száma (fő)	177.249	147.448	83
Székhelyi bruttó jegybevétel (e Ft)	766.357	660.660	86
Átlagos kihasználtság (%)	nem[4]	85	nem

6. Zárszó

„Miért élnénk, miért félnénk, ha nem egy álomért!" énekelik a Pál utcai fiúk több mint 300 előadáson! A Padlás-ban pedig több mint 1.000-szer hangzott el, hogy „Kell egy hely ...". A mi HELYÜNK, a mi GRUNDUNK a Vígszínház! Küldetésünk, hogy vigyázzunk rá! Az épület, a társulat, a gondolat túlélte az első világháborút a trianoni döntéssel, utána a spanyolnátha járványt, a második világháborút, az '56-ot és '89-et. 2006-ban már itt dolgoztam, mikor a Kossuth téri tüntetésektől 500 m-re is minden este felment a függöny. Ekkor mondta Marton László, hogy „Mi itt csodát gyártunk!" Ezek az időszakok össze nem hasonlíthatóan haladták meg azokat a problémákat, amelyekkel most birkózunk mi és a körülöttünk lévő világ! Ugyanakkor a színházi látogatottság KSH általi regisztrálása, 1960 óta, **soha nem látott mértékben és sebességgel esi vissza a nézőszám, a jegy- és bérletbevétel.** Ez a Vígszínház esetében több mint 50 %-os visszaesést jelent. A kulturális ágazat azon területek egyike, melyet a Covid válság a legérzékenyebben érint!

A beszámoló írásakor szüntették meg a járvánnyal kapcsolatos összes korlátozást. Ugyanakkor **két hete háború dúl a szomszédunkban**, és mint tudjuk, „Háborúban hallgatnak a múzsák.". Ezt már a márciusi értékesítési adatokban is érezhető. (No, most akkor erre varrjunk gombot!)

A feladatokat illetően tisztában vagyunk azzal, hogy a válságkezelés nem elég. A visszarendeződés győztese csak az lehet, aki változás menedzsmentet folytat! Ráadásul ezt is mozgó célpontra történik, nem kiszámíthatóan változó feltételek között! A mi esetünkben is más feladat az elmaradt előadások pótlása, melyek papíron még szép házakat mutatnak. Azonban ezt követően, üres házból indulva eladni 500 jegyet a Pesti és 1.000-et a Vígszínházban, embert próbáló feladat. Mindezek feltételezik, hogy nemcsak GRUND van, hanem hozzá egy CSAPAT is.

Budapest, 2022. március 10.

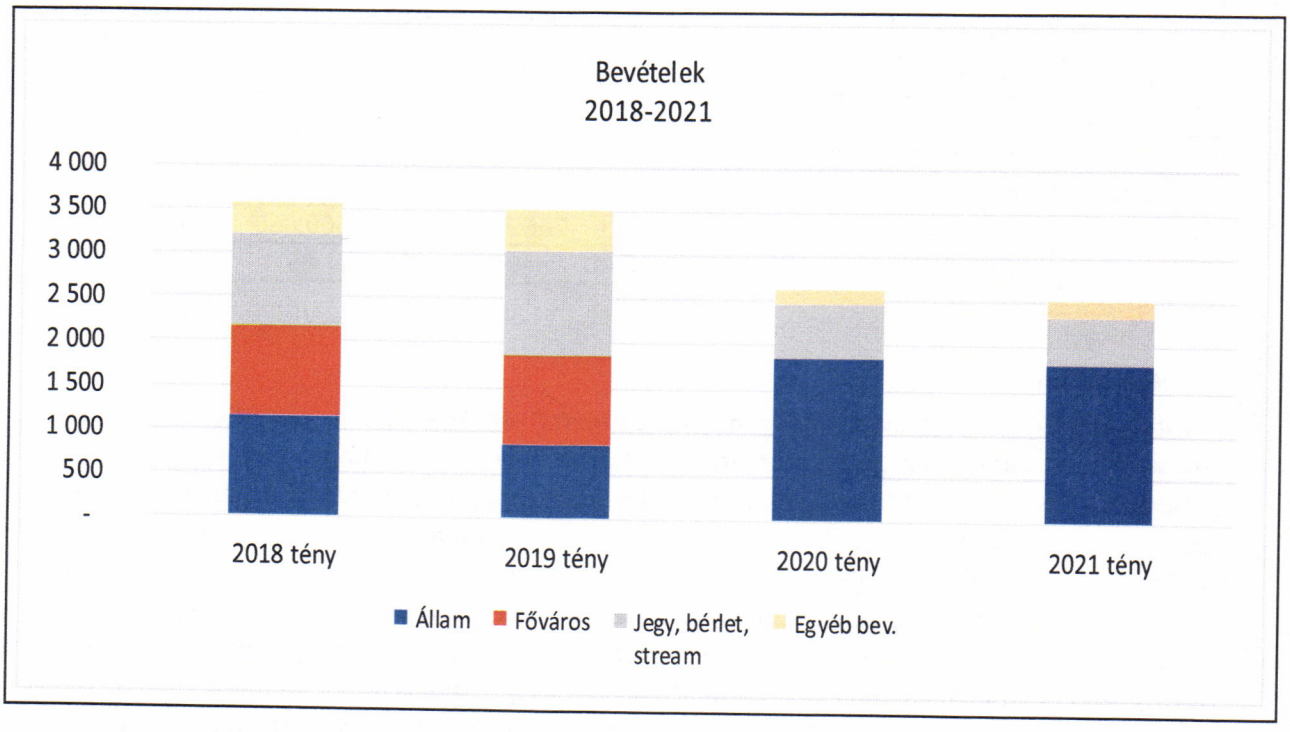
Rudolf Péter
ügyvezető igazgató

VÍGSZÍNHÁZ Nonprofit Kft. 1. BUDAPEST

Készítette és információval szolgál: Mádi Zoltán, gazdasági igazgató

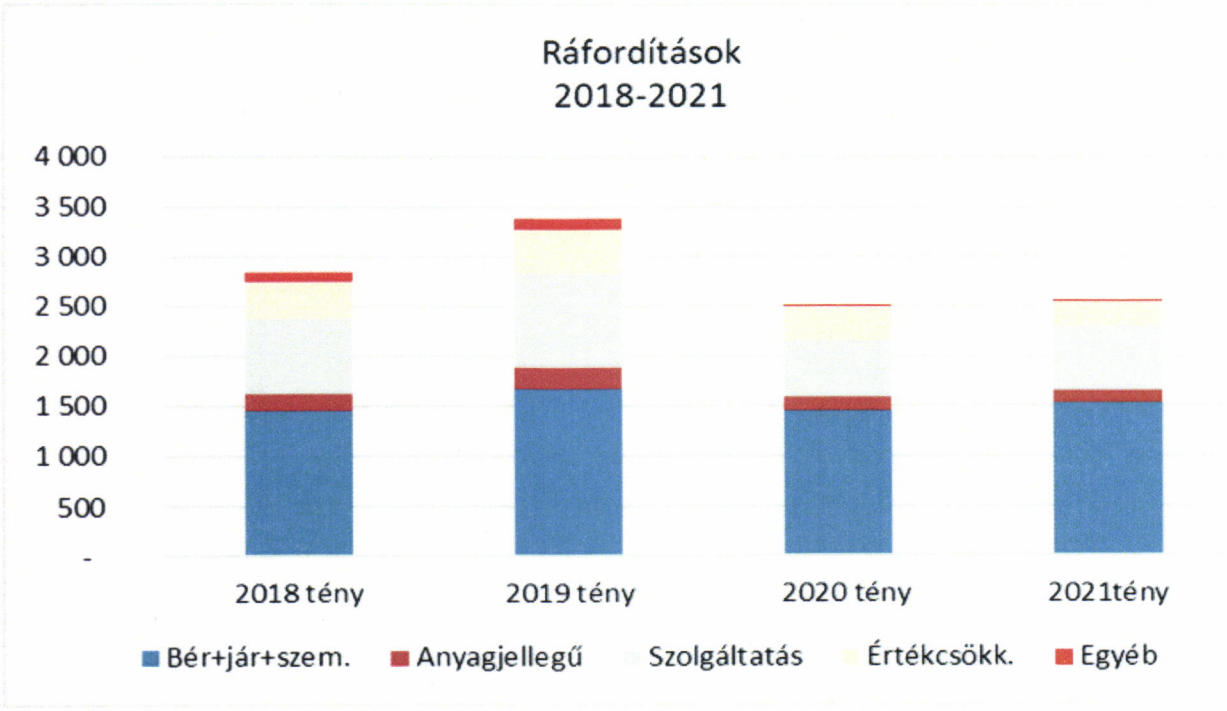
[4] Elmaradt előadások pótlása miatt meg nem jelenő nézők okán ténylegesen nem értelmezhető!

1. melléklet: Vígszínház Nonprofit Kft., bevételek 2018-2021 tény

	Állam (millió Ft-ban)	Főváros (millió Ft-ban)	Jegy, bérlet, stream (millió Ft-ban)	Egyéb bevételek (millió Ft-ban)	Összesen (millió Ft-ban)
2018 tény	1 146	1 006	1 069	340	3 561
2019 tény	845	1 003	1 197	456	3 501
2020 tény	1 856		606	177	2 639
2021 tény	1 795		520	209	2 524

2. melléklet: Vígszínház Nonprofit Kft., ráfordítások 2018-2021 tény

	Bér+jár+szem. (millió Ft-ban)	Anyagjellegű (millió Ft-ban)	Szolgáltatás (millió Ft-ban)	Értékcsökk. (millió Ft-ban)	Egyéb (millió Ft-ban)	Összesen (millió Ft-ban)
2018 tény	1 449	169	748	378	101	2 845
2019 tény	1 665	216	947	446	109	3 383
2020 tény	1 448	136	565	341	13	2 503
2021 tény	1 527	129	635	257	14	2 562